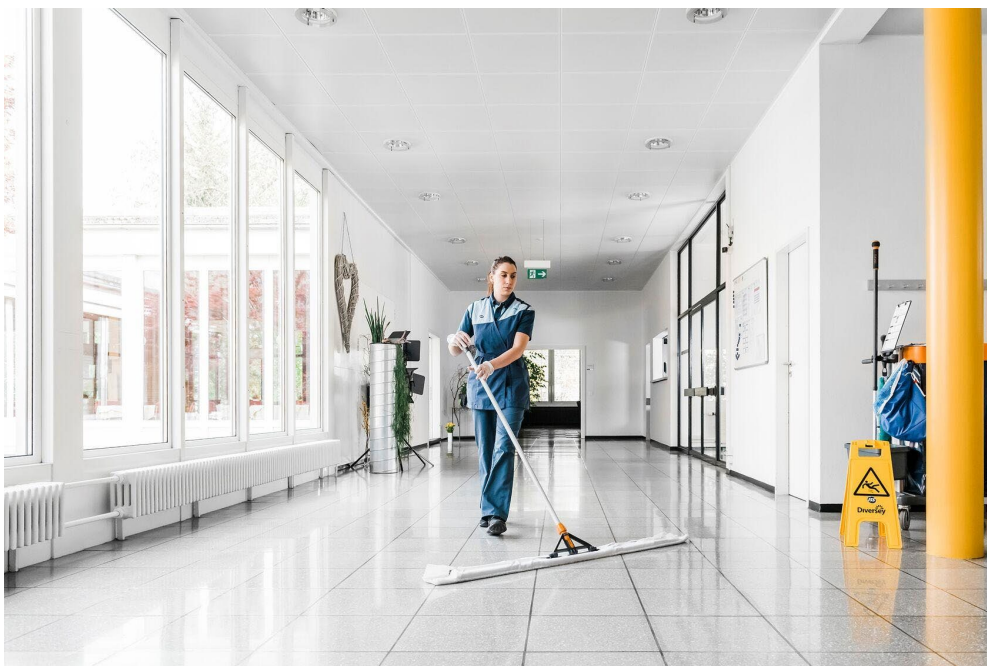


# Supplerende arbejdsmarkedsrettet undervisningsforløb – rengøring

Målgruppe: DU1 eller DU2-start

Ingen skriftsproglige forudsætninger



(Foto: <https://www.dk.issworld.com/da/news/2022/01/14/iss-danmark-opnar-svanemaerkning>)

Forløbet tager udgangspunkt i, at kursisterne arbejder i rengøringsbranchen, men store dele af indholdet er alment arbejdsmarkedsrettet, og er ment som et supplement til mobilspillet *Work/dPlays*.

Antal mødegange, gentagelser og variationer i den enkelte øvelse kan tilpasses efter hvor lang tid der sættes af til forløbet.

## Generelle kommentarer:

- Alt materiale gennemgås flere gange, både i input- og andre faser
- Kursister gentager, og får feedback og stilladsering fra lærer og medkursister
- Alt kan gennemgås i sproggrupper så alle sprog kommer i spil
- Billeder og genstande deles ud/rundt, så alle kan se på dem og koble det visuelle, taktile og sproglige
- Kursisters egne historier kan skrives ned, og der kan arbejdes videre med dem i lyd og billeder
- Visuelt kan der bruges skrevne navne, symboler, tal, billeder (foto eller tegning) og film
- Der kan også bruges kort over arbejdspladsen

*Et godt undervisningsforløb starter med introduktion og kontrolleret øvelse af nyt sprogligt stof, hvor kursisterne gentager ord, du introducerer. Øvelserne breder sig derefter ud til aktiviteter, hvor kursisterne får flere valg inden for en konstrueret ramme.*

- Alysian Croydon

## Rengøringsvognen, klargøring

Materiale: en rengøringsvogn, kopier af liste med materialer, som skal bruges, rengøringsartikler: klude, mopper, kemi, papirvarer, redskaber, handsker. (kan også gøres med billeder af disse genstande, evt. lamineret)

Læreren præsenterer rengøringsvognen og dens dele og sætter ord på det hele, mens kursisterne samles omkring vognen:



- farvede spande til forskellige rengøringsmidler
- moppespand med vridfunktion
- affaldsstativ til affaldspose
- kurve til papirvarer, affaldsposer, handsker mm.

Læreren beder kursister efter tur om at lægge en genstand forskellige steder på vognen, fx:

- 'vil du lige lægge 2 mikrofiberklude i den gule spand?' (eller venstre/højre, hvis det er en model med kun 2 spande eller ensfarvede spande.)
- 'kan du hænge 4 mopper på krogen?'
- 'du må gerne lægge 1 kasse handsker i kurven'
- 'vil du fylde vand i den røde spand?'
- 'du må også gerne sætte moppestangen i holderen'

Læreren spørger kursisterne på skift, hvor mange der ligger af de forskellige ting, eller spørger ind til andre ting fx:

- 'hvor mange mikrofiberklude ligger der i den gule spand?'
- 'hvor mange ruller affaldsposer ligger der i kurven?'
- hvor er affaldsstativet?

Nu skal kursisterne skiftes til at gøre som læreren har vist. De beder hinanden om at lægge forskellige mængder af forskellige ting på vognen, og bagefter spørger de ind til dem. Der kan skiftes frem og tilbage mellem disse to øvelser.

Læreren viser nu en liste med ting, der skal bruges i dag. Tingene er vist dels med billeder og dels med skrift. Læreren siger fx: 'vi skal bruge 5 ruller affaldsposer' vel vidende, at der kun ligger 3 ruller blandt de medbragte materialer. 'Hvor mange mangler vi?' Kursisterne skiftes til at svare på spørgsmålet. Efter at denne øvelse har været gentaget med andre ting fra listen, siger læreren 'Vil du lige hente det, vi mangler?' henvendt til kursister på skift, som så henter tingene i rengøringsrummet (eller et bord i klassen, som gør det ud for 'rengøringsrummet').

Nu får klassen udleveret kopier af listen, og skal i par udføre samme øvelse, som læreren har vist.

## Rengøringsprocedurer

Materiale: video af et rum, der gøres rent med instruks og speak, der fortælles også om rumkoder, rengøringsprodukter og rækkefølge af steder og rum, still-billeder fra video, billeder af dele af rummet (dørkarm, bord, gulv etc.), billeder af rengøringsartikler, billeder af dørkarme med rum-koder. (se evt. her <https://www.youtube.com/watch?v=YOHD-YRoy-l>)

- Læreren viser billederne af artikler og dele af rummet sætter ord på fx "microfiberklud, moppe, kalkfjerner, øjenskyll, dørkarm, fodpanel, bord etc." Kursisterne gentager, og bagefter prøver de at huske så meget de kan.
- Klassen ser en video, som forklarer arbejdet.
  - Viser og speakes: dørpaneler tørres af >> evt. lamper, reoler og skabe tørres af >> vindueskarme tørres af >> borde tørres af >> skraldespande tømmes >> gulve fejes/støvsuges >> gulve vaskes.
  - Der arbejdes fra redest til mest beskidt: kontor >> gang >> køkken >> toilet
  - Der vaskes klude og mopper
- Nu ser klassen videoen igen. Læreren stopper, hvor det giver mening.
  - Hvad kan I huske?
  - Læreren skriver kursistersnes ord og sætninger op på tavlen.
  - Klassen ser den første del igen.
  - Kan I huske mere denne gang?
  - Kan I huske rækkefølgen?
- Matchøvelse med rumkoder.
  - Læreren viser eksempler på rumkoder, hvor koder på et papir matcher dem på dørkarmene, og andre hvor det ikke gør, og forklarer, at de skal matche.
  - Klassen inddeles i grupper eller par som hver får et antal billeder og sedler, som skal matches to og to ligesom det blev illustreret i videoen. Talkoderne viser hvor ofte og hvor grundigt et rum skal gøres rent.
- Hvilken kemi til hvad?
  - Klassen samles omkring et bord, hvor læreren viser forskellige flasker med rengøringsmidler, og hvortæller hvad de skal bruges til og viser billeder af de steder, hvor det bruges

- Grupperne får udleveret et antal flasker med rengøringsmiddel og billeder af gulv, køkkenvask, vindue, toilet. Gruppen skal fortælle hinanden, hvad der skal bruges hvor.
- Klassen genser videoen
  - Hvad kan I huske?
  - Læreren skriver kursisternes ord og sætninger op på tavlen.
  - Kan I huske mere denne gang?
- Lytteøvelse – multiple choice hvor lærer læser op
  - Kursisterne får udleveret et ark med 5 pkt. med 3 svarmuligheder til hvert.
  - Klassen ser rengøringsvideoen igen. Først i sin helhed og så med pauser efter hvert trin.
  - Læreren læser svarmuligheder op fx "Spørgsmål 1" "Du starter med at vaske gulvet", "Du starter med at tørre lamper af", "Du starter med at gøre toilettet rent" etc.

## Arbejds miljø og arbejdsskader

Materiale: video af et rum, der gøres rent med instruks og speak, der fortælles især om arbejdsstillinger ved rengøring af de forskellige dele af rummet, still-billeder fra video af arbejdsstillinger, fuldt udstyret rengøringsvogn (se evt. her <https://www.youtube.com/watch?v=YOHD-YRoy-l>)

- ❖ Læreren fortæller om vigtigheden af, at man bruger de rigtige arbejdsstillinger, når man gør rent. Forkerte stillinger gennem et langt arbejdsliv kan føre til mere eller mindre alvorlige arbejdsskader. Information om hyppigt forekommende arbejdsskader i rengøringsbranchen og deres årsager kan indhentes her <https://www.apvportalen.dk/rengoering-vaskerier-og-renserier/laer-om-arbejdsmiljoe/rengoering/fakta-om-ergonomiske-forhold/indretning-og-arbejdsstillinger>

Husk at:

- skifte hånd med klud, så kroppen belastes ens
- bruge "støtteben" for at aflaste ryg og knæ (den frie hånd eller det ene ben støtter på noget (bord/stol/gulv), når man skal række frem og gøre rent fx under skrivebord, på dybt skrivebord, stolesæde og ben, se også video)
- arbejde så lidt som muligt over og under skulder- og knæhøjde og brug her afstøvningsredskab i stedet for klud. Brug evt. forlængerskaft for at aflaste ryg og knæ

- bøje let i knæene og holde ryggen ret, hvis man skal rengøre nede (vask af stol eller under bord)
  - brug kop til at gøre moppe våd (undgår unødige vrid)
  - brug kontinuerlige bevægelse med moppe og støvsuger og undgå at løfte disse fra gulvet for at aflaste ryg og knæ
  - brug handsker, når du arbejder med kemi for at skåne din hud
  - sørg for, at moppeskafter når dig til øreflippen, så du har det rigtige greb
  - klude og mopper anbringes i spand på vognen i arbejdshøjde for at aflaste ryg og knæ
  - hold støvsugerslangen bag om ryggen
- 
- ❖ Klassen ser video af rengøring med forklaring af korrekte arbejdsstillinger. De holder pauser og snakker om hvad, der er rigtigt og forkert, hvorfor og hvilke skader man kan få, hvis man bruger de forkerte stillinger.
  - ❖ Læreren tager nu rengøringsvognen, og viser i klassen de korrekte arbejdsstillinger ved at vise, hvordan man kan gøre klasselokalet rent.
  - ❖ Kursister inviteres på skift til at prøve selv, og klassen hjælper, hvis der er behov for det, ved at sige, hvad vedkommende skal gøre anderledes.
  - ❖ Nu får kursisterne i par nogle klude og mopper, og går rundt og gentager øvelsen fra før. Den ene gør rent, den anden hjælper med indhold og sprog og man skiftes.
  - ❖ Læreren viser nogle rigtige og nogle forkerte rengøringsstillinger, og klassen skal retter, hvis det er en forkert arbejdsstilling der bruges.

Disse øvelser kan suppleres og udvides med denne video om faldulykker i rengøringsbranchen <https://bfa-service.dk/faldulykker-ved-rengoering>